

Розділ другий.

Трохи не за Святим Письмом

— Де валандався три роки? — спитав похмуро доктор Теофіл Левницький після того, як мовчки обняв сина, обмацав руки, плечі (чи цілий?), трохи розчулився, але швидко опанував себе й прибрав звичного авторитарного кшталту.

— У світах, тату, у світах, — весело відповів Дмитро, досягаючи з валізи децю з їства: м'ясні консерви, мішечок з кавовими зернятками, цигарки, шоколад, пляшечку французького коньяку і дві пляшечки улюбленого батькового червоного вина. Старий суворо подивився на все добро.

— Якщо усе це від тамтого лайдака Адольфа, то можеш назад пакувати, — процідив крізь зуби.

— Тату, як можете таке казати про великого фірера? — скинів Дмитро. — Це ж...

— Байстрож, — обірвав його старий.

— Тату!

— Що, тату? Блудний син, знайшов собі цемборика — бастарда австрійського, думаєш, тільки вгодованого тобі заріжу, бо син мій був пронав — і знайшовся? А він з Адольфом по Європі гуляв.

— Тату, ви можете не шанувати пана Адольфа, але на харчі не грішіть! Це прозабезпечення старшини Українського Війська.

Старий все ще похмуро дивився на сина, але погляд його потемнів, коли роздивився відзнаки на уніформі: тризуби на гудриках та українські урядові нагороди. На ший Гельманський Хрест першого ступеня — нагорода, яку не важко побачити в старшини будь-якого роду військ, що побував на фронті, так само як не рідкість Козацький Хрест на грудях шеренгових і підстаршин чи Кавказький Хрест на мундирах генеральної старшини. Але ще на Дмитрових грудях блищало диво рідкісне із рідкісних — нагорода, яку мають лічені відчайдухи і яку дають за виконання винятково важких завдань: на чорно-червоній стрічці висів знак особливої звитяги — срібна восьмигранна медаль «Ніч Залізняка».

— Багато людської крові пролив за цю шпильку? — спитав старий пацифіст молодого мілітариста.

— Тату, — вже спокійно відповів Дмитро, наповнюючи келишки коньяком, — я людей не вбивав, ворогів — знищував.

— А хто твої вороги, хлопче?

— Вороги України, тату.

— А німці, виходить, приятелі?

— Німці, тату, допомогли Україні позбутись большевників, а нам тут — румунів. І поляків у Галичині вже нема.

— А ціна, снажу, ціна тобі не спиться ночаман?

— Наші страждання, тату, віками не спитись нікому — ні полякам, ні москалям, ні цивілізованим англо-французам. Настав наш час! Україна буде Імперією Трьох Морів!

— Яких ще морів, двічіноку з географії?

— Чи майбутня Україна домінуватиме в Чорному морі, тату?

— Авжеж, це її природне право.

— А Білорусь попроситься під нашу руку, коли кацани почнуть наслідати?

— Очевидно, попроситься.

— А Балтія, зокрема Литва, чи не захоче бути в зоні державних інтересів України?

— З якого б це дива?

— Біда змусить!

— А, тоді так, попроситься, — доктор Теофіл нарешті вперше, відколи зустрівся з сином, трохи посміхнувся.

— А якщо балтіяці попросяться, то чи ми їм відмовимо?

— Та де там.

— А тепер, тату, рахуйте моря.

— Чорне — раз, Балтійське — два, третього не дораховуюсь.

— Рахуймо далі, тату. Москалів розбито?

— Розбито, але все одно якась Росія буде.

— Буде. Чому б їй не бути, але чи захоче бути у складі цієї Росії Кубань?

— Не може вона цього хотіти!

— Отож. А за нею і Дон, і Ставропілля-пріна, і Надтереків'я. А тепер скажіть, тату, кавказькі народи самостійності зачочуть?

— То вони можуть хотіти, але чи їм німота вкупі з твоїм кумиром Адольфом дасть?

— За німців — інша бесіда, як прийшли — так підуть.

— Світку, німота, поки не буде бита, не піде.

— Но, то буде бита! Тату, наші генерали говорять... але ні, вам краще цього до часу не знати.

— Втямав, але ти ж колінкуєш перед Адольфом.

— Це великий чоловік, тату, але йому не бути імператором Аріяни. Досить йому Європи.

— В Європі він довго не погуляє, англо-французькі, як ти, Митре, кажеш, розірвуть мирну угоду з ним і ударять у спину, коли він ослабне.

— Перше він ударить, очевидно, ніхто не вірить у тамту мирну угоду, але поки вона існує, нам треба думати за себе.

— За Імперію Трьох Морів? Третього моря ще не дорахували.

— Буде третє — Каспійське! Кабарда, Осетія, Чечня, там Дагестан, якщо хочуть, то дістануть свою незалежність. Але також захочуть з нами дружити. І ми їм не відмовимо.

Пляшка коньяку спорожніла, а картопля щойно досмажлась.

Пан Теофіл схопився і почав накладати картоплю з м'ясом у полумиски. Дмитро на старовинному кавовому млинку млов каву.

— Я зараз, — пан Теофіл виїшов у свій кабінет і вернувся з сулією сливової цукки.

— Чи імперські офіцери вживають цю скромну селянську горівчину? — спитав Дмитра.

— Потроху, як казала моша Катріна, — відповів Дмитро. — Тату, я хотів вас спитати...

— Питай, — посміхнувся пан Теофіл, — вона в Чернівцях. Чого почервонів, кавалере медалі «Ніч Залізняка»? Вона тут з матюю. Татко її, Юрко Мангер, волочиться світами, чимось генцілює.

— Бідують?

— Ніби не, бо той Мангер, хоч утримує курвів в Істамбулі та в Загребі, все-таки їм деццю надсилав, бо курвів син заробляв незле.

— А червонію я, тату, від твоєї цукки. Генці що робить?

— Мамця її шис капелюшки, а твоя Генці ходить до Університету. Недавно мала цурис з сигуранцюю.

— Що, далі її тягне вліво?

— Віддай так, бо шили її шпонаж на користь більшовиків і могла піти до Дофтанів, якби не Берлінський вересневий пакт.

— Не думаю, аби вона була комсомолісткою.

— Та аж так не, але поліція знайшла в неї канєкки українські з того боку. Ну, там молодий Тичина, Хильовий, п'єси Куліша. Найсмішніше те, що ці книжки і в підсовєтській Україні були заборонені.

— Не те вона читас, тату.

— А що мала би читати, «Майн Кампф» тамтого недоченого дурисвіта?

— Тату, знов за рибу гроші. Я розумію, що наша дружба з німцями не вічна, але ж Адольф Алоїзович — постать першої величини.

— Глиба! Матьорий человекіще!

— Саме так. А це хто так сказав?

— Ще один маніяк. Адольф минулого тижня заковав його мумію десь на Петербуржчині. Здуриць вас Адольф, Митре, він такий же дурисвіт, як його молочний брат Йосиф Прекрасний, одну повчницю ссали, одного батька Вельзевула діточки. До речі, де тепер Сталін, ввіймали його?

— Так, тату, ввіймали, ці медалі за так не дають, — сказав Дмитро і показав на срібний восьмигранник «Ніч Залізняка» на своїх грудях.

Пан Теофіл з повагою трохи помовчав. Випили, заїли, взяли до кави.

— Здуриць все одно Шікль-грубер, здуриць!

— Тату, поки він здуриць, Україну ми вже зїбрали, а як би переміг Сталін, то ще не відомо, як би усе повернулося.

— Але ж уже була УССР.

— То на сміх курям, та й, думаю, Сталін не віддав би нам Холмщину, Пряшівщину, Кубань, Вороніжщину, Берестейщину, Крим зрештою.

— Не віддав би. Та й не треба просити ні в Йосифа Прекрасного, ні в Адольфа Недоношеного.

— Тату, ви професор, а мислите, як вугристиній гімназиста-романтик що би було, якби... Маємо те, що маємо! Україна — від Ужгорода до Скатеринодара — с? С! Сталін такий простір нам би не дав опанувати, а може, взагалі, перемістити у цій війні, став би на позиції монархізму, внів золоті погоні офіцерству, загравав би з православною церквою, за «вслікій рускій народ» нив би, і так аж до повного великодержавного

перевороту — скасування всіх республік з національними титулами і поділ Совецької імперії винятково на губернії. Що буде потім, неважко здогадатись: оголошення марксизму догмою і, творчо розвиваючи лєнінізм-сталінізм, або просто сталінізм, обрання Йосифа Першого всеросійським імператором на земському соборі, і — гаплик Україні.

— Як психіатр я такий хід цілком допускаю. Йосиф, як і твій Адольф, до речі, хворий на владу, і ця хвороба прогресує, але комуністичний формалізм він би зберіг. Він догматик, а ці хлопці дуже не люблять міняти саме форму. Я навіть припускаю такий абсурд, як золотощні погони з сервами й молотами замість двоголових орлів. Але більшовицьку тріскотню він би залишив — під цю дудку можна ще заманити чимало легковірів, особливо серед інтелектуальної ліоти в Англо-Франції. Ті ще не знають, що на них чекає.

— Від Сталіна вже ніхто нічого не чекає, — сказав похмуро Дмитро. — Ось цими руками я одигав на нього бранзулетки. Він, правда, мало що тямив, бо був якийсь не в собі, під наркотою чи що.

— І що Адольф гадас з ним зробити? Не думаю, щоб він скриндив братчика?

— Гітлер планує велику дефіляду 7 листопада. Буде тріюмф за зразком римських імператорів.

— Побоявся би Бога. Але ж він не вірить у Нього, він вірить в Одина, іншими словами — в Кікля світу цього. Не вірю я, Митре, що тут обійшлося без руки Люцифера. Та й його ці символи есесівські. Ні, це дідача робота!

— Тату, а в комуністів що — Божі символи? Червона пентаграма, криваві прапори, масонський молот і серп як народія на геніталії в процесі злигання. Я вже не кажу про їхні роґаті будувонікси і панелі до п'ят — жерці Вааза!

— Словом, яке їхало, таке здибало!

— Але ж поміж цим — Україна!

— З нечестивих рук!

— Тату, Україну виборили ми — ОУН, Степан Бандера, наша історія. А Гітлер — все-таки великий чоловік, і я його шаную.

— Сказав би я, Митре, що дурний ти тебе ніч хрестити, але знаю отця Корнелія як розумного чоловіка, та й я тебе ніби вчив. Не вір тому лайдакові!

— Тату, він юберменш, йому підкоряються не лише держави та люди, а й стихії, він править світом.

— Я кажу — чортів син. Але досить про це, ти мене не слухайш, віддай, дуже хочеш слухати пошу пошуру.

— Чув уже, — сказав Дмитро. — Хотів би трохи пройтись містом, роздивитись — що, як.

— Встигнеш, — невдоволено мовив пан Теофіл. — Відпочивши, відіспися, викунайся. Білизну свіжу купи?

— С білизна. Але завтра я мушу їхати на Київ, а потім далі, на Москву. Дефільда ж бо через тиждень!

— Таки хочеш йти до неї. Але насамперед викунайся, я вже води нагрів. І, цево, Митре, ти не думай, що я це... але переодягнися в цивільне. Ти ж сам, а румуні люті, як осі.

— Тату, я — офіцер спеціальних військ, десант на купу складу.

— Ну й складай, а уніформу здалось би вичистити. Випрасувати. Тут є внизу одна жінка, допомагає мені по господарстві. Я зателефоную.

Дмитро все розумів — і що в його рідному місті його надто добре знають, особливо з числа вищих союзників, і що який би він не був тренований — проти кулі з-за рогу безсилий, і що, ех, скучив, зрештою, за цивільним костюмом — сірим, двобортним, таким же сірим велюровим капелюхом, краваткою в навіскісну смужку, мештами легкими з дірочками, одеколонгом французьким, добре... Пішов у лазничку.